

Nr.37

PIEKTDIENA

2005.gada 30.septembris
CENA VIENS PALDIES

"PASACINA" SEPTĒMBERĪ

Visām pirmsskolas izglītības iestādēm, tāpat kā skolām, vienā gadā ir divi gadi. Viens gads iesākās ar 1.janvāri, otrs – ar 1.septembri. Šā gada pirmajā septembrī iesākās 2005./2006. mācību gads, kurš ir jau 21. mūsu bērnudārziņa.

PII "Pasaciņa" pedagoģiskā padome par galvenajiem darba virzieniem šīnī mācību gadā izvirzījusi:

- 1) bērna fizisko īpašību vispusīgu attīstību, aktualizējot kustību rotaļu bērnu ikdienā;
- 2) problēmas par bērnu ar runas un valodas attīstības traucējumiem paplašinātu un padziļinātu risināšanu.

Ar 1.septembri četrās dažāda vecuma grupās darboties sāka 74 audzēkņi: 38 meitenes un 36 zēni. Obligātajā 5-6 gadus veco bērnu apmācībā iesaistīti 19 audzēkņi. Lēna, bet nemainīga ir tendence bērnu skaitam PII pieaugt.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu, visiem likumiem un normatīvajiem aktiem atbilstošu pedagoģisko un saimniecisko darbu PII "Pasaciņa" strādā 20 darbinieki: 11 pedagogi un 9 tehniskie darbinieki.

Šovasar lielākie remontdarbi notikuši mazāko bērnu grupā, kur ielikti 12 jauni logi un atsvaidzināts sienu krāsojums. Izmainījies ir metodiskais kabinets jeb audzinātāju darba telpa. Tur nomainīts grīdas segums, pārkārāsotas sienas, iegādāti jauni krēslī.

Grupā bērniem no 3-4 gadu vecumam nomainīti galdiņi. Tos pēc mūsu zīmētajām skicēm izgatavoja SIA "J.T.Galdniecība" Valmierā.

Pašās augusta beigās tika paveikts liels darbs – sarkanajam bērnudārza kārniņu jumtam pieliktas noteckenes. Tagad lietus ūdens nemērcēs un nebojās jumta spāru galus.

Nemot vērā vecāku padomes ieteikumu, jau no septembra mēneša visās grupās bērni var slāpes veldzēt ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni "Svētavots".

Paldies bērnudārza darbiniekim par mūsu iestādes sagatavošanu jaunajam mācību gadam!

"PASACINA" GADSKĀRTĀS

29.septembrī rotaļu rīts "...Miķelītis šurp nākdams, brūnus svārkušs šūdināja"

Miķeli ir rudens saulgrieži, kurus svin 29.septembrī. Tad saule pagriežas uz ziemas pusi un sākas veļu laiks. Zemkopja darbu gaitā tas ir svarīgs pieturas punkts. Visi svarīgākie gada darbi ir padarīti, norimst rosība uz lauka. Ar Miķela dienu esot "ziemai vārti vaļā".

Saimniece /Sarma/ vēl steidz padarīt pēdējos rudens ražas novākšanas darbus, jo Miķelīdiņa klāt. Zaķi /Anna, Paula/ un Sivēns /Mairis/ cītīgi Saimniecei palīdz. Bet, kas ir darbs bez kārtīgiem dančiem un lustīgām dziesmām? Tādēļ 5.grupas bērni nodejo *Dārzenu danci*. Viņi ir iemācījušies arī dziesmiņu *Par burkāniem un bietēm*.

Šogad raža padevusies tik laba, ka var vest uz Rīgu pārdot. Tirgotāji sēžas vilcienā un brauc uz Rīgas tirgu tirgoties ar kartupeļiem, dziedot dziesmu *Kartupeli, kartupeli*. Cik ilgi var tirgoties ar tukšu vēderu? Laiks vārīt kārtīgu zirņu un pupu purtru, skaitot: *zirņi, zirņi, pupas, pupas, tā bij laba labībiņa...* Putra ir gašīgāka, ja klāt piekož kārtīgu rudzu maizi, dziedot *Rudu, rudu rudenīti*. Kad labi paēsts, tad atkal kājas dejas taktī var cilāt un dejot deju *Ak, mēs abi divi*.

Kur gadījusies, kur ne, uzrodas Kaza /Anita/ un bez teikšanas, bez prasīšanas, aizstiepj lielo ražas grozu, kur iekšā bija kartupeļi, burkāni, bietes, selerijas, pupas, āboli un vēl viss cits. Kaza tik skaita: *Ne es stādīju ne sēju, ne es ravēju, ne lēju*. Pēc lielas runāšanas un skaidrošanās Kaza grozu atdod gan un vēl uzdejo *Kazas deju*.

Latvieši esot ēdāju tauta, tādēļ 5.grupas meitenes Anna, Paula, Tīna, Antra un Marta izdzied un izdejo putras danci *Vār māmiņa piena putru*.

Visi kopā – gan lielie, gan mazie gājām rotaļās *Ābolītis* un *Ābeļdārzam vārti vaļā*.

29.septembrī vārda dienas svin gan Miķeli, gan Mikusi, gan Miki. Arī Pasaciņas saime godināja savus trīs šīsdienas jubilārus. Miķelis Jānis visus mūs pacienāja ar īstu un gardum gardu klinķeri. Šie svētki aizvadīti, tagad gaidām Mārtiņus atnākot.

⌚12.septembrī "Pasaciņas" lielākie audzēkņi devās pārgājenā uz Sietiņu mājām, lai iepazītu Mūrmuižu nedaudz tālāk no centra.

Grāmatā "Valmieras novada teikas" rakstīts, ka Mūrmuižas vārds cēlies no senā mūra torņa jau senos laikos, kad zviedri būvēja ceļu no Valmieras uz Raunu. Izsenis cilvēki ir apmetušies upju krastos, tāpēc arī Miegupes krastos izvietojušās vissenākās mājas. Teika stāsta, ka "senos laikos ap tagadējo Mūrmuižu esot bijis varen bagāts pagasts ar savu baznīcu un pili. Baznīca bijusi kur tagad Zvārgis savu akmens riju uzcēlis, bet turpat, mazliet uz muižas pusi, bijusi arī upes malā pils. Vieni vecie gan teikuši, ka tā Miegas pils bijusi Zvārgu, citi ka Sietiņu krastā. Arī tās pils vārds ir aizmirsts, tādēļ runās to piemin pēc upes vārda kā Miegas pili. ...pils varējusi būt no Sietiņu mājām uz augšu, kur upe met līkumu ap tādu kā pauguru."

3.grupas bērnus līdz "Sietiņu" ceļa galam aizveda Ivars ar "busiņu", tālāk gan viņi soļoja paši. 4. un 5.grupas bērni devās gar Miegupes krastu, cauri mežam. Viņiem ceļu turp bija jāatrod pēc atstātajām norādēm - krāsainajām lentām. 5.grupas taku iezīmēja sarkanas, bet 4.grupas – dzeltenas lentītes. Takas malās bērni atrada arī uzdevumus: bija jāatmin mīklas, jāvēro, jāierauga, jāsaskata un jāņem līdzi viss, kas var noderēt *rudens mozaīkas* veidošanai. Ceļš nebija grūts, bet interesants. Lielākā kāpšana lejā un augšā stāvajā krastā, bija forsējot Miegu. Vai tik kaut kur te nav bijusi teikās pieminētā Miegas pils? "Sietiņu" saimniece Gundega ceļotājus sagaidīja pie iekurta ugunkura, pie kura atpūtināt kājas un sumināt šīsdienas dzimšanas dienas gaviļnieku Miķeli Jāni. Parkā tika veidotas mozaīkas. Kas tur bija? Rudens ziedi, lapas, pīlādžu ogas, zīles, kukurūzas vālītes, sēnes, piepes, meža apiņa virtenes, interesanti izlocījušie zari. Gundega aizveda bērnus pie Miegupes, kur **reizēm vakaros muzicē Susuriņš**. Apskatījām arī lielo kūti un siena šķūni ar atjaunoto jumtu, kur šovasar esot svinētas saimnieces meitas kāzas. Mājupceļu katra grupa izvēlējās pati, lai laikus būtu atpakaļ bērnudārzā uz pusdienām. Laiks mūs lutināja, jo tikai pēcpusdienā sāka smidzināt rudenīgs lietus.

✍ Anita

Pēc pārgājienu bērni stāsta:

Marta- mēs gājām pa mežu, meklējām uzdevumus un riekstus. Man palika slapjas kājas.

Niks- Laiks bija labs. Gājām pa mežu. Mežā lasījām sēnes, meklējām sarkanas lentes.

Ričards- mēs gājām pa tiltiņu. Tas bija salūzis, tad iegājām mežā. Izgājām cauri, tur viss bija izlūzis. Kāpām augšā kalnā, kāpt bija labi. Pa zāli gājām uz "Sietiņiem". Tur dega ugunkurs. Bijām arī pie upītes. Tas bija foršs gājiens.

Kristiāns- gājām pārgājenā pa mežu, redzēju tauriņu, sēnes. Mežs beidzās, gājām pa kalniņu augšā uz mājām. Tur bija ūdens, gājām skatīties. Grūti bija kāpt kalnā.

Vladislavs- bija forši, gājām, kur ūdens un akmeņi. Sēdējām mazās trepītēs. Aizgājām ciemos. Dedzinājām uguni, lasījām sēnītes. Nācām atpakaļ uz bērnudārzu ēst.

Elīna- man patika, ka mēs gājām pāri bedrei un kāpām augšā pa kalnu. Meklējām riekstus. Audzinātāja atrada, bet auklīte salasīja sēnes. Gājām uz tiltiņu, skatījāmies upīti un klausījāmies strautiņu.

Tīna- lasījām visādus labumus-gliemežus, čiekurus. Gājām pāri upītei un grūti bija kāpt kalnā. Bija tāls ceļš jāiet, jāveic visādi uzdevumi, jāmeklā sarkani striķiši. Man patika pārgājiens.

Līva- mēs redzējām diedziņus un lapiņas. Kukurūzu paņēmām. Kāpām pāri upītei un bija jāiet pa augstu kalnu. Tur bija nogāzts koks un nevarēja iet cauri. Grūti bija iet augšā pa kalnu. Mūs pārcēla pāri mazam strautiņam.

✓ **Ābolu nedēļā 19.-23.09. bērni gāja skatīt Kārļa Lepša un Kārļa Niedrītes stādītos un koptos ābeldārzus. Bērni stāsta:**

Ivita- aizgājām pie onkuļa palasīt ābolus un daudz tika. Pastaigā skatījām plūmes un pīlādžus. Ābolus ielikām cepeškrāsnī, tie izcepās un varēja ēst. Bija garšīgi. Zīmējām un taisījām ābolīšus.

Alīja- runājām par āboliem. Tie lielie āboli karājas koridorī pie spuldzēm. Mazākos ābolus arī karinājām. Mežu dārzā skatījām ābolus. Zem spuldzītes (palielināmā stikla) skatījām ābolus. Ar nazīti griezām sēklas ārā, likām uz pannas, izcepām un ēdām nost. Āboli bija saldi, garšīgi ar uzpūteni (putukrējumu).

Santa- mēs ēdām un cepām ābolus. Griezām ābolus un skatījām sēklas. Lasījām ābolus un nesām uz bērnudārzu. Āboli ir sarkani, zaļi, dzelteni. Ir dzidrie āboli. Āboli krīt no koka.

Lāsma- es līmēju ābolus un karinājām tos. Mēs gājām skatīt ābolus. Tie bija cieti, skābi, bet es ēdu tāpat. Vēl ir balti, sarkani, zaļi, tie ir saldi.

✍ Sarma

"PĀSACINĀS" TĒMA

Labi audzināts – tātad drošs! 10 padomi vecākiem

1. Ja gribi lepoties ar labi audzinātu bērnu, sāc ar sevi!

Laba uzvedība ir ģimenes atbildība, un bērna pirmais paraugs ir vecāki un pārējie viņam tuvie cilvēki: vecmāmiņa, vecaistēvs, krustmāte, krustēvs utt. Bet, lai sāktu bērnā ieadzināt labas manieres, nav jānogaida kāds konkrēts brīdis, - viss sākas no šūpuļa. Bērns vēro apkārtējos un mācās no redzētā, tāpēc būs grūti, piemēram, viņam iemācīt ēdot nelikt uz galda elkoņus vai nerunāt ar pilnu muti, ja kāds ģimenē tā dara. Bērni ir mūsu spoguļattēls – viņi ne tikai noskata mūsu manieres, bet pat aizgūst žestus. Un, prasot no bērniem labāko, to nevar nodalīt arī no mums pašiem.

2. Izdomā, ko vēlies bērnam iemācīt, tad konsekventi to īsteno!

Lai gūtu panākumus bērnu audzināšanā, vecāku pirmais solis ir pārdomāt un apzināties, kādi ir viņi paši un ko vēlas iemācīt saviem bērniem. Vai tikai to, kas saskatāms no ārpuses – lai viņš cilvēkos ietu sapucējies, tīru muti un tīrā apģērbā vai arī lai būtu pieklājīgs un ar cieņu izturētos pret apkārtējiem.

3. Atceries: labas manieres ir arī dvēseles manieres!

Laba uzvedība sākas ar cilvēka iekšieni, dvēseli, tāpēc arī lielajā ikdienas steigā ir jāatrod laiks mierīgi apsēsties un padomāt par dvēselisko uzvedību. Vienlaikus ļoti svarīgs ir arī ārējais veidols, jo tas bieži vien pasaka, kas cilvēkā ir iekšā. Kā atrast līdzsvaru? Tas ir diezgan grūts uzdevums, jo sabiedrībā šobrīd valda daudz pretrunu un diemžēl nav nemaz tik daudz cilvēku, kuriem bērni patiešām varētu gribēt līdzināties. Mazas meitenes, piemēram, varētu vēlēties līdzināties mūsu Valsts prezidentei, zēni – dziedātājam Renāram Kauperam.

4. Apzini ģimenes vērtības un iemāci tās arī savam bērnam!

Katrā ģimenē ir savas noteiktas vērtības, un svarīgi ar tām iepazīstināt arī bērnus. Pirmām kārtām tās ir mūsu svētku tradīcijas – Ziemassvētki, Lieldienas, Jāņi, tās ir svinības, vārda un dzimšavas dienu svinēšana. Ar katru no šīm reizēm saistās noteiktas tradīcijas un ceremonijas – ko darām, kā cenšamies sagādāt otram prieku, un bērns no mums to mācās.

Gluži tāpat ir ar pavism ikdienišķām situācijām – bērns vēro visu, sākot ar vismazāko sīkumu. Piemēram, kā ģimenē pieņemts savstarpēji rēķināties citam ar citu – neatstāt aiz sevis izmētātas drēbes, apavus, saskaņot savus plānus.

"PĀSACINĀS" TĒMA

5. Neprasī visu uzreiz!

Lai arī uzskata, ka līdz piecu gadu vecumam vecāki ieaudzina bērnā visas galvenās pamatvērtības, nevar novilkta robežu – tagad viss apgūts, turpmāk uzvedība būs nevainojama. Audzināšanas process norisinās pakāpeniski un visu laiku, turklāt jāņem vērā, cik daudz kurā vecumā bērns spēj uztvert, lai neprasītu no viņa uzreiz par daudz.

Ir ļoti nepatīkami novērot, ja kāda mamma publiski rāj bērnu: "Kā tu uzvedīsies, vai tev nemaz nav kauna?" Šādi bērns neko negūst, ja nu vienīgi sajūtu, ka priekšzīmīga uzvedība ir kaut kas briesmīgi apgrūtinošs. Taču tas ir aplam: laba uzvedība patiesībā atbrīvo bērnu. Ja nav jāuztraucas par to, kā jāuzvedas sabiedrībā (jo viss ir zināms!), viņš jūtas daudz labāk, atraisītāk.

6. Droši izmanto no vecākiem un vecvecākiem gūto pieredzi!

Katram no mums ir šāda pieredze. Droši vien daudzi atceras arī kā (un kāpēc) savulaik kaut ko no mums prasītā esam nolieguši. Arī šī pieredze ir ļoti noderīga, jo var palīdzēt savas audzināšanas metodes izveidošanā. Vislabāk bērns apgūs nepieciešamās iemaņas, ja vecāki prot panākt, ka viņam tas ir intresanti, nevis kaut kas uzspiests.

7. Nevar pastāvēt dažādi uzvedības standarti!

Nedomā, ka bērns būs pieklājīgs un labi uzvedīsies viesībās, ja mājās no viņa to nekad nepiepras. Laba uzvedība nav poga, ko var vajadzīgā brīdī nospiest. Nav un nevar būt mājas kārtības un vienlaikus vēl kādas citas, teiksim, viesos ejamās kārtības!

8. Nem vērā: bērnu audzināšana ir kolektīvs darbs!

Bērnu audzina ne tikai ģimene, bet visa sabiedrība kopumā. Jo lielākā vai mazākā mērā šajā procesā iesaistās visi, sākot ar bērna vecākiem un beidzot ar kaimiņiem un pārdevēju veikalā. Mēs kolektīvi ievedam bērnu sabiedrībā, palīdzam viņam tajā iekļauties.

9. Laikus paredzi, kas bērnam var radīt problēmu!

Ja bērns nezina, kā uzvesties kādā noteiktā situācijā, tas rada viņā stresu. Vislabāk, ja neskaidrās situācijas izdodas pārrunāt savlaicīgi, taču, ja neesam to paguvuši, pirms problēma radusies, ir jāatrod laiks sarunai pēc tam.

10. Nebaidies klūdīties!

Ja kaut kas neizdodas, kā cerēts, bieži vien vainojam sevi, taču ikvienu kļūdu var labot. Un, jo vairāk bērnu audzināšanas jautājumus pārrunāsim un jo skaidrāki tie būs mums pašiem, jo labāk mums izdosies!

"PĀSACINĀS" VALODIŅA ☺☺☺☺

Niks ar Mairi aizrāvušies čalo guļamtelpā. Ienāk Viola un par dzirdēto nosaka:

- Nu, nu, nu!

Niks, vēl neattapies, audzinātājai:

- Laipni lūdzam šajā krogā!

Paula skatās pa grupiņas logu un paziņo:

- Re, desu vedēji iebrauca virtuvē!

Emīlija Lote ir saaukstējusies un viņa klepo. Daiga jautā:

- Vai tētis tev kājiņas un krūtiņas silda?

- Jā!

- Ko īsti silda?

- Kājiņas.

- Ar ko tev silda?

- Ar rociņām!

Līvai no rīta ir negarastāvoklis un viņa nesasveicinās. Daiga saka, ka jāpagauda "Labrīt" un kopā ar to jāienāk grupā. Pēc mirklīša Līva skaļi pasveicina visus.

Alija pārsteigta:

- Re! Viņa iemācījās runāt!

"PĀSACINĀS" DARBINI OKTOBRI

✓ Konkursa "Lielākais ķirbis" noslēguma pasākums Valmierā. 06.X

✓ Leļļu teātra "Tims" izrāde "No astes līdz ūsām" 12.X plkst. 16.00

✓ "Rudens prieki lapu zeltā" – kross parkā pa čaukstošām lapām

✓ "Pasakas un mīklas ciemos nāk" – visu mēnesi

✓ Sagaidīsim ciemiņus no Tukuma rajona Pūres pagasta pašvaldības un pirmsskolas izglītības iestādes

24.X

SVEICAM ! ☺☺☺☺☺

*Mūsu pasaulei pa vidu
Dzīvo maziņš cilvēciņš.
Un, ka viss ir tā, kā saka
Cieši pārliecināts viņš.*

Ā.Elkste

DZIMŠANĀS DIENU SVIN

Megija Ķelle	1.09.
Tomass Avišāns	9.09.
Miķelis Jānis Benužs	12.09.
Anita Golubovska	16.09.
Samanta Līga Anšmite	23.09.
Lāsma Kristiāna Ronimoisa	27.09.
Silvija Sermule	29.09.

*Mūsu pasaulei pa vidu
Dzīvo maziņš cilvēciņš.
Un pēc sava prāta groza
Laika rata sviru viņš.*

Ā.Elkste

VĀRDA DIENU SVIN

Santa	14.09.
Matīss	22.09.
Miķelis, Miks, Mikuss	29.09.

"PĀSACINĀS" PALDIES

PALDIES visiem vecākiem kuri šajā bagātīgajā ābolu laikā dāvājuši mums ābolus!

Lielais **PALDIES** Samantas Līgas mammai par krāšņajiem asteru klēpjiem!

4.grupiņas bērni un audzinātājas savu **PALDIES** saka Kitijas mammai par jaukajiem rudenīgajiem pušķiem galdu dekorēšanai!

PALDIES Martas, Annas un Tīnas ģimenēm par grūto visas vasaras darbu ķirbju audzēšanā konkursam Lielākais ķirbis!